

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 28Csp/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119204894
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Szántaiová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119204894.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Martou Szántaiovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3479/3A, Bratislava-mestská časť Dúbravka, proti žalovanej: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o zaplatenie 14 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 14 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14 eur od 11.06.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanej súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť zostatok istiny úveru vo výške 14 eur, odplatu vo výške 98 eur, zmluvný úrok 64 % ročne, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, poplatok za upomienky vo výške 360 eur, zmluvnú pokutu vo výške 33 eur a na náhradu trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že dňa 10.06.2015 uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver vo výške 350 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom. Odplata bola dohodnutá v sume 98 eur a úrok vo výške 64 % ročne z poskytnutého úveru. Termín konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 10.06.2016. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, sa žalobca a žalovaná dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v dohodnutej lehote, žalovaná sa zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Žalovaná nespĺnila riadne a včas svoj záväzok. Z každú zaslaná upomienku sa žalovaná zaviazala uhradiť sumu 30 eur, t.j. celkom vo výške 360 eur. Žalovaná uhradila žalobcovi len sumu istiny 336 eur.

2. Žalobca ako dôkaz označil zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2015, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 13.03.2015.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, hoci žalobu mala doručenú do vlastných rúk dňa 27.02.2020.

4. Podľa § 180 C.s.p. súd vec prejednal v neprítomnosti riadne a včas predvolaného právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti žalovanej, ktorá mala doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, svoju neúčasť na pojednávaní však neospravedlnila ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žaloby a listinných dôkazov: zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2015, všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru platné od 13.03.2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Zo zmluvy označenej ako zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.06.2015 vyplýva, že túto zmluvu uzatvoril žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník. Obsahom záväzku žalobcu bolo poskytnúť v prospech žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 350 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť sumu 350 eur, ďalej odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok v sume spolu 322 eur, t.j. zaviazala sa vrátiť sumu 672 eur. Odplata pri poskytnutí finančných prostriedkov bola v sume 98 eur, čo predstavuje RPMN 28 %, ktorá sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie podľa zmluvy na vedomie. Úrok bol v sadzbe 64 % ročne z poskytnutého úveru a predstavoval sumu 224 eur. Priemerná hodnota RPMN bola uvedená 25,88 %. Žalovaná sa zaviazala finančné prostriedky vrátiť, ak nie je dohodnuté inak, do 10.06.2016, ktorý dátum bol dohodnutý aj ako termín konečnej splatnosti úveru.

7. V zmluve sa uvádza, že zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čísku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

8. V bode 6 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, RPMN podľa zmluvy bola vypočítaná rovnicou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá kladie do rovnováhy na ročnom základe celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov úveru na jednej strane a výšku odplaty na strane druhej, a to nasledovne: Pri výpočte RPMN sa vychádza z predpokladu, že zmluva zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve. Predpoklady pre výpočet RPMN sú celková výška úveru, výška odplaty a termín splátky istiny a odplaty (s výnimkou úroku, notárskych poplatkov, poplatkov za nedodržanie záväzkov ustanovených v zmluve a iných poplatkov, kde ich zahrnutie do RPMN vylučuje všeobecne záväzný právny predpis).

9. Podľa § 497 Obch. zák. zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obch. zák. touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

12. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver

a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

15. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

16. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretie zmluvy o úvere /ďalej len „Obč. zák.“/ Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1, 5 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Obč. zák. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

19. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o úvere. Zmluva o úvere je upravená v § 497 Obchodného zákonníka a z obsahu uzavretej zmluvy vyplýva záväzok žalobcu ako veriteľa poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi úver v dojednanej sume a záväzok žalovanej vrátiť žalobcovi istinu úveru spolu s dohodnutým úrokom. Skutočnosť, že v prípade zmluvy o úvere sa jedná o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka nemá vplyv na to, že ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na uvedenú zmluvu sa vzťahuje aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože veriteľ poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, pričom opak žalobca netvrdil, a ani nepreukazoval.

23. V konaní nebolo sporné uzatvorenie zmluvy so žalovanou ani čerpanie finančných prostriedkov v tvrdenej výške 350 eur žalovanou a ani to, že žalovaná uhradila žalobcovi len sumu 336 eur.

24. Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovanou je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z., súd najprv preskúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, účinného v čase jej uzavretia. Podľa názoru súdu nie je v zmluve jednoznačne, zrozumiteľne a správne vymedzená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z.z., keďže v zmluve uvedená úroková neodrzkadľuje skutočnú výšku úrokovej sadzby a spôsob jej výpočtu skresľuje skutočnú výšku úrokovej sadzby. Vzhľadom na to, že v úverovom vzťahu je primárnou odplatom za poskytnuté peňažné prostriedky úrok, sa súd nemohol stotožniť s konštrukciou vytvorenou žalobcom v zmluve, že úrok nie je odplatom z poskytnutých peňažných prostriedkov. Táto konštrukcia žalobcu odporuje základnej povahe úrokov. Žalobca nelogicky a v rozpore so základnou funkciou úrokov rozčlenil celkové náklady, ktoré musela žalovaná nad rámec úverovej istiny vynaložiť, na odplatu za peňažné prostriedky (98 eur) a na úroky (224 eur), hoci len úroky sú odplatom za požičanie peňazí. Súď v tejto súvislosti poukazuje na § 1 ods. 1 nariadenie vlády 87/1995 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Aj z tohto ustanovenia vyplýva, že samotný zákon subsumuje pod pojem „odplata“ aj úroky, a pokiaľ žalobca odplatu poňal ako samostatný nárok odlišný od úrokov, potom takáto konštrukcia znemožňuje spotrebiteľovi jednoznačne a určito zo zmluvy zistiť, aká je vlastne skutočná výška odplaty. Žalobca uviedol úrokovú sadzbu v zmluve vo výške 64 %, pričom táto zohľadňuje len úroky v sume 224 eur a nezohľadňuje to, že prakticky úrokom je aj odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov (98 eur), ktorú ale žalobca do výpočtu úrokovej sadzby 64 % nezahrnul, čím sa logicky úroková sadzba javí ako nižšia. Súčet úroku a odplaty predstavuje sumu 322 eur, ktorá sa rovná úroku 92 % ročne z poskytnutej istiny, čo je podľa ustálenej judikatúry úrok úveru v rozpore s dobrými mravmi.

25. Ak mal žalobca pod odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na mysli iný nárok (než úroky, ktoré sú rovnako odplatom za poskytnutie peňazí), minimálne bol povinný uviesť, za čo má odplata v sume 98 eur byť uhradená (či ide napr. o odplatu za určité služby). Uvádzanie odplaty bez špecifikácie, čo táto vlastne predstavuje a aké plnenie za ňu spotrebiteľ reálne dostáva a zároveň postup, kde sa bližšie neurčená odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov odlišuje od úrokov, kedy pri určení výšky úrokovej sadzby sa nezohľadní ďalší čiastkový nárok (označený ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 98 eur), ale len úrok (224 eur), a kedy sa pri výpočte RPMN zohľadní pre zmenu iba

odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov (98 eur) a nie ďalší čiastkový nárok (označený ako úrok 224 eur), považuje súd za praktiku klamlivú, spôsobilú zavádzať spotrebiteľa a znemožňujúcu mu pri uzatvorení zmluvy získať objektívne, pravdivé a ucelené informácie o úverovom produkte. Ak by aj suma 98 eur predstavovala náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou, táto dohoda, resp. právo na takéto plnenie je pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Obč. zák. neplatná, a to z dôvodu, že predmetná úverová zmluva predstavuje klasickú formulárovú zmluvu, ktorú používa žalobca opakovane, teda nemôže byť žiadna pochybnosť o tom, že suma 98 eur nezodpovedá reálnym nákladom na jej vypracovanie, resp. administratívu spojenú s jej uzavretím.

26. S vyššie uvedeným neprípustným rozdelením nákladov spotrebiteľa na odplatu a úroky súvisí aj to, že zmluva neobsahuje, riadne nevymedzuje povinnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., a to RPMN. V zmluve o úvere sa totiž uvádza, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je 98 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28 %. Ďalej sa uvádza, že úrok je 64 % ročne, čo predstavuje sumu 224 eur. Súd na základe takého vymedzenia a výpočtu RPMN dospel k záveru, že zmluva neobsahuje ani správnu hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona. Totiž, takto v zmluve vymedzená RPMN 28 % zohľadňuje iba povinnosť žalovanej uhradiť istinu 350 eur a odplatu 98 eur, no nezohľadňuje povinnosť žalovanej zaplatiť aj úroky z úveru 224 eur. Zákonnou povinnosťou veriteľa je uviesť v zmluve všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, veriteľ si preto nemôže vyberať, ktoré čiastkové nároky na úroky a poplatky do základu pre výpočet RPMN zahrnie, a ktoré nie. To, že do RPMN neboli zahrnuté úroky je zrejmé aj z bodu 6 všeobecných podmienok poskytnutia úveru. RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere vo výške 28 % nezodpovedá povinnosti žalovanej zaplatiť za poskytnutie úveru okrem odplaty 98 eur aj 224 eur, spolu 322 eur, pri zohľadnení ktorých by výška RPMN poskytnutého úveru predstavovala vyššiu hodnotu.

27. Vzhľadom na uvedené sa z dôvodu absencie uvedených náležitostí považuje poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona za bezúročný a bez poplatkov, a preto možno žalobcovi priznať len čistú nesplatenú istinu bez úrokov, poplatkov, po odčítaní žalovanou realizovaných platieb. Žalovaná čerpala úver vo výške 350 eur, z ktorého uhradila celkovo sumu 336 eur, pričom výšku úhrad súd určil podľa tvrdení uvádzaných v žalobe (ktoré žalovaná nerozporovala). Žalovaná istina tak po započítaní úhrad predstavuje sumu 14 eur (ako to vyplýva i z petitu žaloby a spôsobu uplatnenia úrokov z omeškania). Vzhľadom na skutočnosť, že súd nezistil, že by žalovaná túto sumu uhradila, súd v tejto časti žalobe vyhovel.

28. Pokiaľ si žalobca uplatnil ďalej riadne úroky vo výške 64 %, vzhľadom na bezúročnosť úveru v tejto časti súd žalobu zamietol. Čo sa týka uplatneného nároku označeného ako odmena vo výške 98 eur, súd konštatuje, že nebolo preukázané, o aký konkrétny nárok sa jedná, odmenu za akú službu si žalobca uplatňuje a na akom základe. Ako už bolo vyššie uvedené, súd považuje dohodu o tejto odplate za dohodu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi a preto je neplatná. Z tohto dôvodu súd i tak (nebyť bezpoplatkovosti a bezúročnosti) v tejto časti vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú. Žalobca si ďalej uplatnil poplatky za upomienky v sume 360 eur, t.j. v sume 30 eur za jednu upomienku, pričom žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal zaslanie 12 upomienok žalovanej. V tejto časti však súd považuje žalobu tiež za nedôvodnú, nakoľko totožná zmluvná podmienka v zmluve žalobcu už bola vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/133/2019 zo dňa 14.10.2019 vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Obč. zák., pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom.

29. Ďalej si žalobca žalobou uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 33 eur, a to na základe vyššie citovaného ustanovenia zmluvy. Súd dojednanie o zmluvnej pokute v bode 3 zmluvy, pri ktorom vzhľadom na jeho obsah a spôsob zakomponovania do formulára zmluvy nemožno mať pochybnosti, že bolo veriteľom vopred pripravené bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah tohto dojednania alebo ho vylúčiť, považuje za neplatné, nakoľko sa podľa § 53 ods. 1 a 5 Obč. zák. jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. V tejto časti navyše žaloba žalobcu zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z § 53a Obč. zák., čo samo osebe zakladá dôvod na jej zamietnutie v uvedenej časti. V súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu na túto zmluvnú pokutu preto súd dáva do pozornosti, že už vo výroku rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/133/2019 zo dňa 14.10.2019 bola totožná zmluvná podmienka o zmluvnej pokute v zmluve žalobcu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Rovnako ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil ju napr. aj Okresný súd Lučenec vo veci žalobcu sp.zn.12Csp/66/2019 zo dňa 24.10.2019 alebo Okresný súd Spišská Nová Ves vo veci žalobcu sp.zn. 2Csp/89/2019 zo dňa 17.10.2019. Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Obč. zák., pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa.

30. Súd sa plne stotožňuje s vyššie uvedeným právoplatným posúdením uvedeného dojednania ako neprijateľného a absolútne neplatného aj s jeho dôvodmi ktoré žalobcovi musia byť známe nakoľko aj v hore vedených sporoch bol stranou sporu. Uvedené ustanovenie o zmluvnej pokute súd nepovažoval za individuálne dojednané, nakoľko bolo predtlačené vo formulárovej zmluve v rámci bodu 3 zmluvy bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť obsah daného dojednania alebo ho zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívy súhlasím- nesúhlasím). V ustanovení § 53 ods.3 Obč. zák. je zakotvená vyvráťiteľná právna domnienka, že každá zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom sa nepovažuje, pokiaľ nie je poskytnutý dôkaz o opaku, za dojednanú individuálne, ale sa považuje za štandardnú (adhéznou) zmluvu. Túto domnienku nie je povinný vyvracať spotrebiteľ, ale dodávateľ. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by tieto zmluvné podmienky boli individuálne vyjednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). S výnimkou údajov o individualizácii úveru (aká bude jeho výška, výška odplaty, RPMN, termín konečnej splatnosti, alebo potvrdenie o spôsobe poskytnutia úveru) spotrebiteľ nijako nemohol ovplyvniť obsah zmluvy, všetky ostatné časti zmluvy vrátane dojednania o zmluvnej pokute sú dodávateľom vopred pripravené bez možnosti ich vylúčiť, alebo ovplyvniť ich obsah. Preto nemožno urobiť iný záver ako ten, že nešlo o individuálne dojednania, ale o vopred predformulované dojednania s ktorými súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že zmluvu ako celok buď akceptovať bude alebo nie. Dôkaz individuálneho vyjednanie už potom v žiadnom prípade nemožno vyvodiť z toho, že spotrebiteľ zmluvu podpísal, teda súhlasil s ňou, čím tu žalobca hlavne argumentoval, keďže taký záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednanie či nevyjednanie v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv robil nepoužiteľnou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Na základe uvedených skutočností súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol ako nedôvodnú.

31. Žalobca si ďalej uplatnil úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 168 eur od 10.06.2016 do 12.10.2016 a zo sumy 112 eur od 13.10.2016 do zaplatenia. Konečná splatnosť úveru nastala v zmysle ustanovení zmluvy dňa 10.06.2016, a teda žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou priznanej istiny (vo výške 14 eur) dňom nasledujúcim po tomto dni, teda dňa 11.06.2016. K tomuto dňu ako k prvému dňu omeškania výška zákonných úrokov z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. predstavovala 5 % ročne. Súd preto priznal úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne z dlžnej priznanej istiny od 11.06.2016 do zaplatenia. Vo zvyšku žiadaných úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 C.s.p. Žalobca i žalovaná mali každý vo veci čiastočný úspech, pričom vo vzťahu k žalovanej sume (istina úveru vo výške 14 eur, odmeny vo výške 98 eur, zmluvnej pokuty vo výške 33 eur, poplatky za upomienku vo výške 360 eur s úrokmi a úrokmi z omeškania) bola žalovaná úspešnejšia, a preto má voči menej úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v pomernej časti. Z dôvodu, že žalovanej preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že výrokom rozsudku vyslovil, že žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.